

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3068/2023. (II. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.869/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Litresits András ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.869/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Fővárosi Törvényszék 61.Pf.637.006/2020/4. számú ítéletére és a Budai Kerületi Bíróság 12.P/20903/2020/13. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozó (az alkotmányjogi panaszra okot adó peres eljárás I. rendű felperese) és a II. rendű felperes (a továbbiakban együtt: felperesek) a perbeli alperes pénzintézet jogelődjénél 2018. július 11. napján családi otthonteremtési kedvezményre (a továbbiakban: CSOK) és adóvisszatérítési támogatásra (a továbbiakban: áfa támogatás) vonatkozó kérelmet nyújtottak be. A kérelem alapján az alperes pénzintézet az értébecslést megrendelte, a helyszíni szemlére sor került, azonban ezt követően a felperesek ingatlanán olyan további beruházások váltak szükségessé (átemelő szivattyú telepítése, csatornabekötés), mellyel összefüggésben a felperesek jelentős többletköltségre számítottak, amelyet a pénzintézetnek jeleztek is. A felperesek módosított költségvetést nem nyújtottak be, az alperes pénzintézet pedig az eredeti költségvetéssel a kérelmet nem továbbította elbírálásra, az építkezés pedig időközben befejeződött, ezzel pedig a felperesek elveszítették a támogatásokra való jogosultságukat. A felperesek panaszlevelét az alperes pénzintézet elutasította.
- [3] 1.2. A felperesek kereseti kérelmükben 5 447 000 Ft és kamata megfizetésére kérték kötelezni az alperes pénzintézetet, tekintettel arra, hogy az alperes a felperesek hiánytalanul leadott kérelmét 60 napon belül nem bírálta el, és a jogszabály szerinti tájékoztatási kötelezettségének sem tett eleget, a kérelem határidőben történő el nem bírálása, az érdemi ügyintézés és a szakszerű tájékoztatás elmaradása miatt pedig a felperesek a kereseti kérelmükben megjelölt nagyságú CSOK-tól és áfa támogatástól estek el. Az alperes pénzintézet ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy kifejezetten a felperesek kérték, hogy az alperes a kérelmet ne bírálja el, ugyanis a többletköltségekre tekintettel (az áfa támogatás maximális kihasználása érdekében) új költségvetést kívánnak benyújtani, melyet végül nem tettek meg.
- [4] A Budai Központi Kerületi Bíróság 12.P.20903/2020/13. számú, 2020. október 2. napján kelt ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság ítélete szerint az alperes pénzintézet megfelelően, írásban tájékoztatta a felpereseket az eljárással kapcsolatos egyes kérdésekről, és azt is megállapította, hogy az indítványozó levélben jelezte az alperes pénzintézetnek, hogy szeretné módosítani a szerződést, illetve a költségvetést, melyre tekintettel nem minősül jogellenesnek, hogy az alperes pénzintézet a felperesek kérelmét az eredeti költségvetéssel nem továbbította elbírálásra. A bíróság a fentiekben túl azt is megjegyezte, hogy az alperes pénzintézet esetleges mulasztása sem áll ok-okozati összefüggésben a felperesek által megjelölt kárral, hiszen az alperesnek nem kellett azzal számolnia, hogy a felperesek figyelmen kívül hagyják a részükre átadott tájékoztatóban foglaltakat (mindenekelőtt az építkezés készültségi fokára vonatkozóan). Az ítélet szerint továbbá még a kérelem esetleges pozitív elbírálása sem eredményezte volna szükségszerűen azt, hogy a felperesek a támogatás teljes összegét lehívhatják, annak ugyanis további (az alperesi tájékoztatóban ugyancsak egyértelműen megjelölt) feltételei voltak.

- [5] 1.3. A felperesek fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 61.Pf.637.006/2020/4. számú, 2021. március 26. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletével és annak indokaival, és azt is megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyes anyagi pervezetést folytatott.
- [6] 1.4. A jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria Pfv.V.20.869/2021/2. számú, 2022. január 13. napján kelt végzésével a felülvizsgálati kérelmet visszautasította. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 408. § (2) bekezdése alapján főszabály szerint nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. Ezen főszabály alól teremt kivételt a Pp. 409. § (1) bekezdése mely szerint a Kúria a felülvizsgálatot kivételesen engedélyezheti, a Pp. 410. § (1) bekezdése értelmében az engedélyezés iránt a félnek az ítélet közlésétől számított 45 napon belül kérelmet kell előterjesztenie az elsőfokú bíróságnál. Tekintettel arra, hogy az indítványozó felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet határidőben nem terjesztett elő, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet visszautasította.
- [7] 1.5. Az indítványozó a Kúria végzésével szemben az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben kérte a Kúria Pfv.V.20.869/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Fővárosi Törvényszék 61.Pf.637.006/2020/4. számú ítéletére és a Budai Központi Kerületi Bíróság 12.P.20.903/2020/13. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, valamint 28. cikke sérelmét állítja, az alábbiak szerint.
- [8] Az alkotmányjogi panasz szerint azáltal, hogy a Kúria hiánypótlási felhívás nélkül visszautasította az indítványozó felülvizsgálati kérelmét (és így érdemben nem vizsgálta meg a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat), megsértette az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát. Az indítványozó érvelése szerint a Kúria jogértelmezése az Alaptörvény 28. cikkével is ellentétes, ugyanis nem felel meg a Pp. preambulumban foglaltaknak, továbbá ellentétes több, az alkotmányjogi panaszban megjelölt eseti döntéssel is.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt is kifogásolja, hogy a másodfokú bíróság döntésének meghozatala során figyelmen kívül hagyta a felperesek fellebbezésében megjelölt (az alkotmányjogi panaszban részletesen kifejtett) ténybeli hiányosságokat, a jogerős ítélet indokolása (különösen annak [16] és [17] bekezdései) pedig érthetetlen, abszurd, iratellenes és jogellenes, ami ezáltal ugyancsak megvalósítja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy a Kúria Pfv.V.20.869/2021/2. számú végzésében az indítványozó felülvizsgálati kérelmét visszautasította, tekintettel arra, hogy az indítványozó nem terjesztett elő a Pp. 410. § (1) bekezdése szerinti, a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria felülvizsgálati kérelmet visszautasító végzése az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható {lásd például: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]}. Ez egyben azt is jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából az alapügy érdemében hozott döntésnek (ahogyan arra az indítványozó is utal alkotmányjogi panaszában) a Fővárosi Törvényszék 2021. március 26. napján kelt, 61.Pf.637.006/2020/4. számú ítélete tekinthető.
- [12] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2022. január 26. napján vette át, a Kúria végzésével összefüggésben alkotmányjogi panaszát pedig a Kúria végzésének átvételéhez képest határidőben, 2022. március 28. napján terjesztette elő. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben elkésztettségnek minősül, azzal szemben az Abtv. 30. § (4) bekezdése szerinti száznolcvan napos határidő elteltére tekintettel alkotmánybírósági eljárás megindításának már az alkotmányjogi panasz benyújtásakor sem lett volna helye.

- [13] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Ügyrend 32. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok esetében a jogorvoslati lehetőségek kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz ezért a jogerős döntéssel szemben akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem vagy indítvány benyújtását is lehetővé teszi, de az indítványozó ezzel a lehetőséggel nem él. Ha azonban az indítványozó a felülvizsgálat lehetőségét kimeríti, a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott döntés tartalma az Alkotmánybíróság eljárására is kihat. Ha a felülvizsgálati indítvány érdemi elbírálásra alkalmas, és azt a Kúria érdemben vizsgálja, az Alkotmánybíróság a felülvizsgálati eljárásban hozott döntést a jogerős döntésre is kiterjedően vizsgálhatja. Abban az esetben azonban, ha a Kúria azt állapítja meg, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nincs lehetőség, az Alkotmánybíróság a Kúriának ezen nem érdemi döntésén keresztül az ügy érdemében hozott jogerős döntést csak két esetben vizsgálhatja akkor, ha az alkotmányjogi panasz az ügy érdemében hozott jogerős döntéssel szemben az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn túl kerül előterjesztésre. Egyrészt akkor, ha az indítványozó a jogerős döntést a felülvizsgálattal egyidejűleg, az Abtv. szerinti határidőben alkotmányjogi panasszal is megtámadta, másrészt pedig akkor, ha a Kúria a végzését mérlegelési jogkörben hozta meg, amely mérlegelés eredményére az indítványozónak bizonyosan nincs ráhatása {lásd az Ügyrend 32. § (4) bekezdését, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás 1/5. pontját, legutóbb ezzel egyezően: 3333/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.
- [14] Jelen ügyben ezen esetek egyike sem áll fenn: az indítványozó alkotmányjogi panasa a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben elkésztett, az indítványozó a jogerős döntést határidőben nem támadta meg alkotmányjogi panasszal, a Kúria pedig a felülvizsgálati kérelmet formai okból, a Pp. 410. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem benyújtásának elmaradása miatt utasította vissza. Mindezek miatt a Fővárosi Törvényszék ítéletét (és ezáltal az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy érdemével kapcsolatos indítványozói hivatkozásokat) az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatta. Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban az alkotmányjogi panasz befogadhatósága feltételeit kizárólag a Kúria végzése tekintetében értékelte.
- [15] 2.2. Az indítványozó jogi képviselővel jár el, a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát.
- [16] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke nem tartalmaz az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot, így az alkotmányjogi panasz ebben az elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja törvényi követelményét {lásd például: 3252/2022. (V. 18.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [17] Az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem követelményét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben (a Kúria végzése vonatkozásában) teljesíti.
- [18] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint e befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [19] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, figyelemmel az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróságnak azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely megállapítható-e.
- [20] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának, valamint a jogorvoslathoz való jogának a sérelmét azért állítja, mert a Kúria a felülvizsgálati kérelem tartalmi elemeit figyelmen kívül hagyta, és egyes, általa kötelezőnek vélt elemek hiánya miatt formai okból, tévesen és egyben alaptörvény-ellenesen visszautasította a felülvizsgálati kérelmet.
- [21] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának előfeltételei fennállnak-e vagy sem, illetőleg a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásra alkalmas-e vagy sem, alapvetően nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági, hanem az Alkotmány-

bíróság hatáskörén kívül eső szakjogi-törvényértelmezési kérdés {lásd például: 3333/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [24]}. Jelen esetben az indítványozó maga is a Pp. vonatkozó rendelkezése Kúria általi jogértelmezését vitatja, illetőleg a Kúria jogértelmezésének más, az alkotmányjogi panaszban hivatkozott döntésektől való eltérését állítja, mely kérdés az indítványozó érvelésének esetleges helyessége esetén sem alkotmányjogi, hanem az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésének megfelelően a Kúria hatáskörébe tartozó jogegységi kérdésnek tekinthető. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben (jelen esetben a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásra való alkalmasságának kérdésében) nem osztja az ügyben eljáró bíróságok indokolt jogi álláspontját, illetőleg valamely jogszabályi rendelkezést az indítványozó szerint az eljáró bíróságok megsértettek (vagy helytelenül értelmeztek), még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől {lásd például: 3275/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [21]}. Jelen esetben a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségének is eleget tett, amikor egyértelműen, a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek kifejezett megjelölésével megindokolta, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelmét miért utasította vissza (Kúria végzése, Indokolás [3]–[6]). Az alkotmányjogi panasz ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt nem vet fel.

[22] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik, ebből következően nem terjed ki a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra {legutóbb például: 3309/2022. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [38]}. Az Alkotmánybíróság ettől függetlenül megjegyzi azonban, hogy a jogorvoslathoz való jog egyébként is csak az adott eljárásra vonatkozó eljárási törvények (jelen esetben a Pp.) keretei között érvényesülhet, és nem terjed ki a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának kötelezettségére az eljárási törvény előírásainak megsértése esetén. Mindezek miatt az alkotmányjogi panasz a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[23] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján a fentiek szerint arra a megállapításra jutott, hogy az nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vaglyagos befogadási feltételek egyikét sem, és ekként nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *d)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. január 31.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/971/2022.

